

STABLA ODLUČIVANJA

Jelena Jovanovic

Email: jeljov@gmail.com

Web: <http://jelenajovanovic.net>

Zahvalnica:

Ovi slajdovi su bazirani na materijalima pripremljenim za kurs “Applied Modern Statistical Learning Techniques” ([link](#)), kao i na poglavlju 8 knjige “Introduction to Statistical Learning” ([link](#))

Primer: Klasifikacija igrača bejzbola

Potrebno je klasifikovati igrače bejzbola na one koji su jako dobro plaćeni i one koji to nisu (WellPaid), na osnovu

- broja ostvarenih poena u prethodnoj godini (Hits) i
- broja godina koje je igrač proveo u glavnoj ligi (Years)

Console ~/R Studio Projects/Intelligent Systems Fall 2015/ ↗

```
> str(hitters.subset)
```

```
'data.frame': 263 obs. of 3 variables:
```

```
$ Hits : int 81 130 141 87 169 37 73 81 92 159 ...
```

```
$ Years : int 14 3 11 2 11 2 3 2 13 10 ...
```

```
$ WellPaid: Factor w/ 2 levels "No","Yes": 1 1 1 1 2 1 1 1 2 1 ...
```

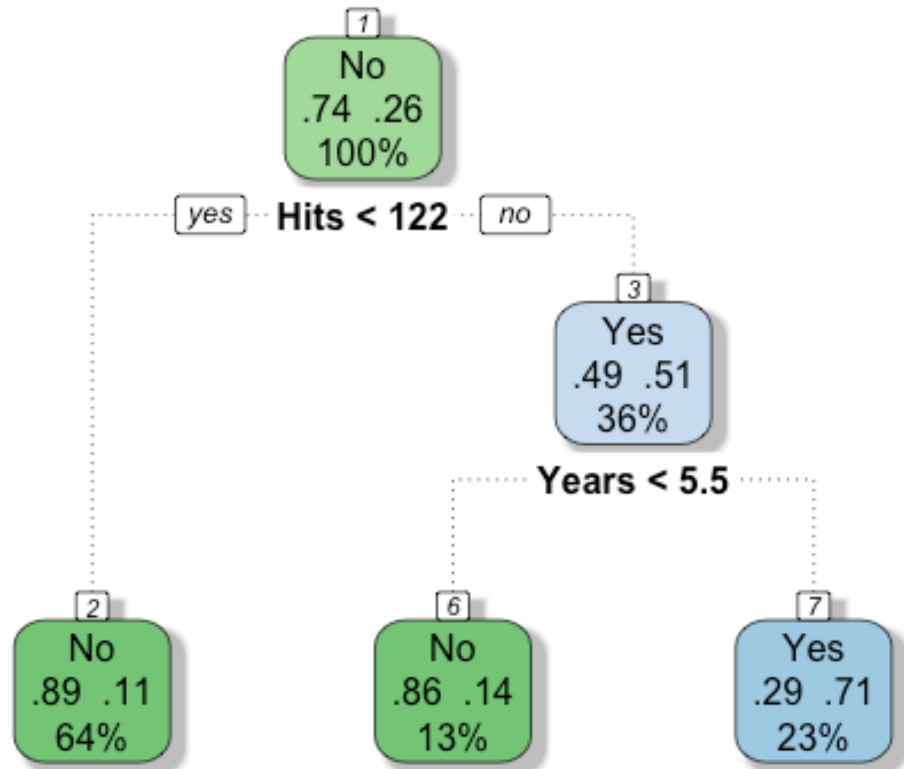
```
> head(hitters.subset)
```

	Hits	Years	WellPaid
-Alan Ashby	81	14	No
-Alvin Davis	130	3	No
-Andre Dawson	141	11	No
-Andres Galarraga	87	2	No
-Alfredo Griffin	169	11	Yes
-Al Newman	37	2	No

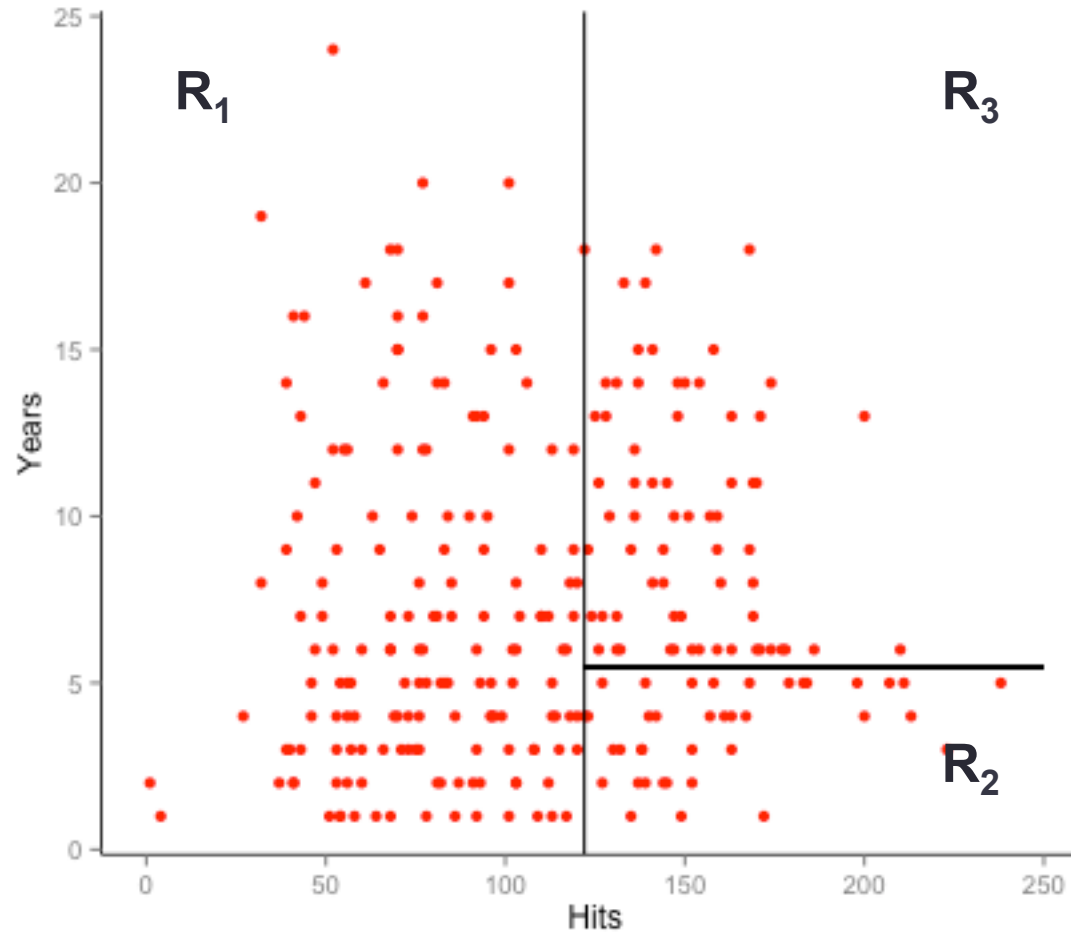
```
> |
```

Primer: Klasifikacija igrača bejzbola

- Stablo odlučivanja ukazuje da su dobro plaćeni oni igrači koji su ostvarili bar 122 pogotka u prethodnoj godini i koji bar 5.5 godina igraju u glavnoj ligi
- Verovatnoća da je igrač sa opisanim karakteristikama dobro plaćen je 0.71
- Ti igrači čine 23% svih igrača za koje su nam raspoloživi podaci (skup za trening)

Drugi način za vizuelizaciju stabla odlučivanja...

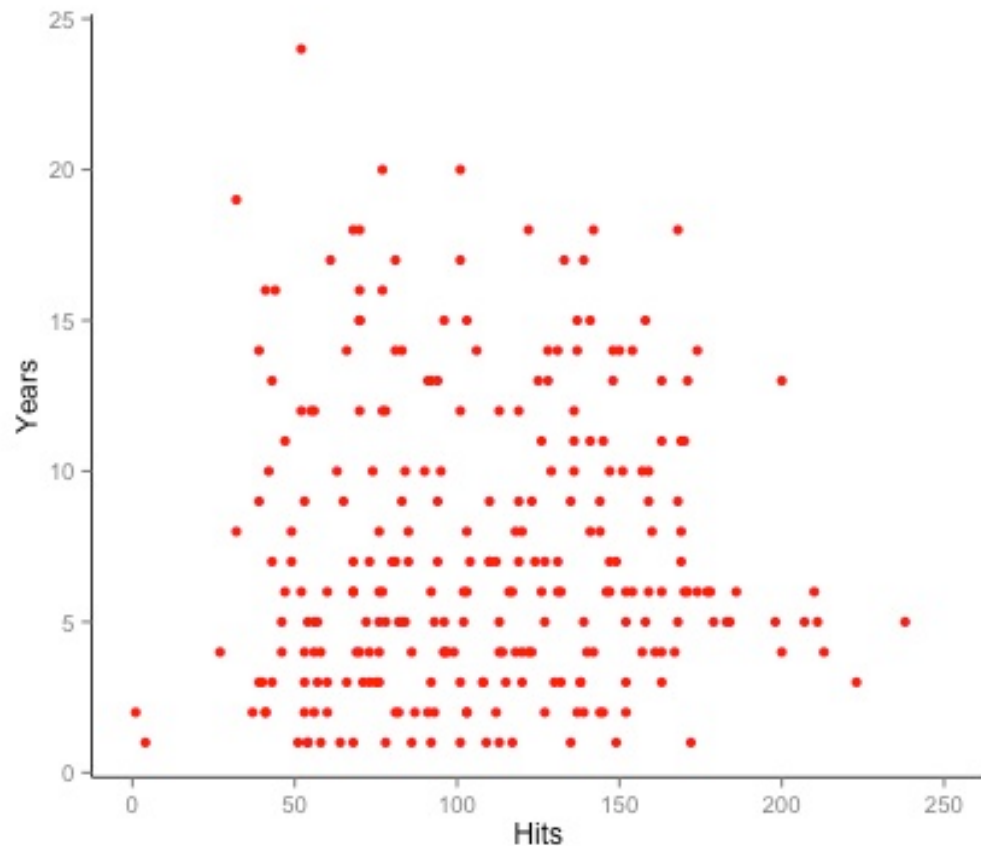
Osnovna ideja klasifikacionih stabala

- Podela prostora atributa kojima su objekti opisani u više različitih i međusobno nepreklopljenih regiona R_1, R_2, \dots, R_n
 - prostor atributa je p -dimenzionalni prostor koga čine moguće vrednosti p atributa (x_1, x_2, \dots, x_p) kojima su dati objekti opisani
- Za novi objekat X , određuje se pripadnost jednom od regiona $R_1 \dots R_n$ na osnovu vrednosti atributa (x_1, x_2, \dots, x_p) kojima je X opisan
- Klasa novog objekta će biti ona klasa koja dominira (*majority class*) u regionu R_j u koji je X svrstan

Podela prostora atributa

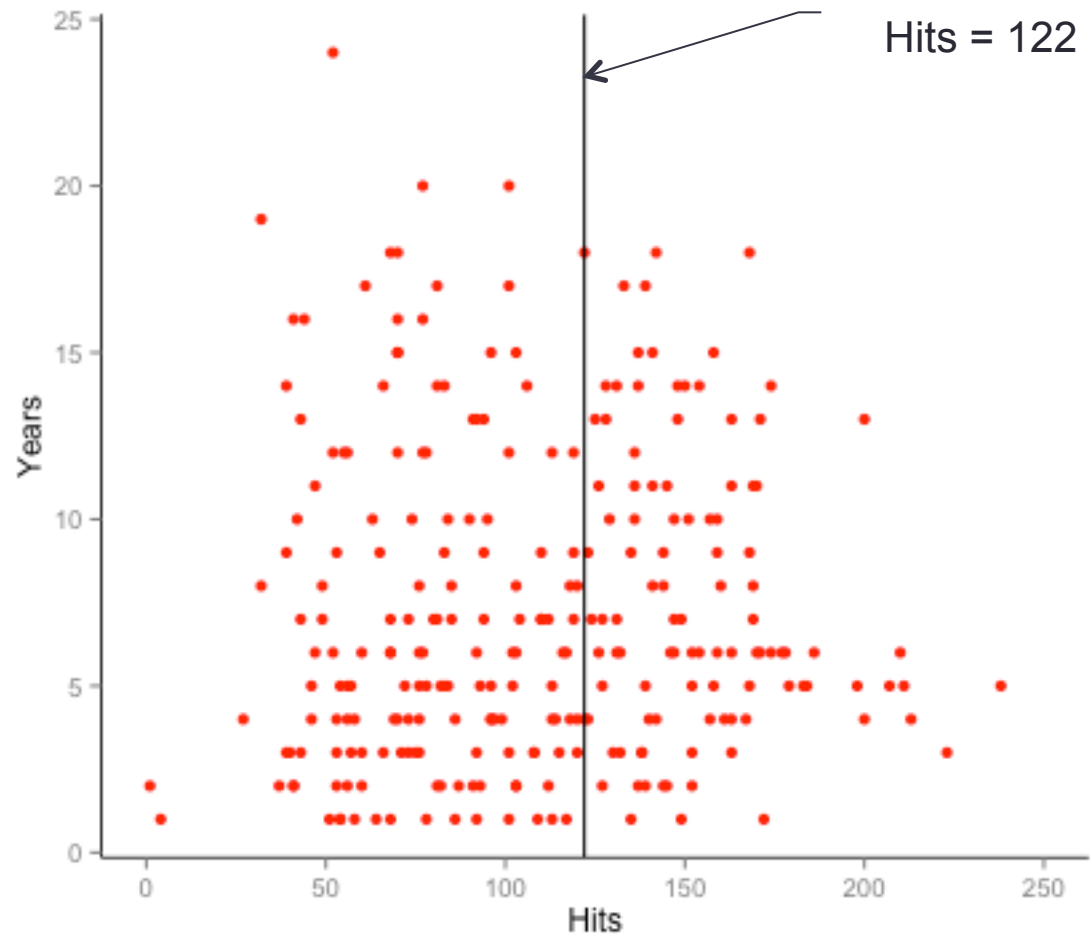
Podela prostora atributa na regione R_j je iterativni proces koji se sastoji od:

- izbora atributa x_i koji će biti osnova za podelu
- izbora vrednosti atributa x_i koja će poslužiti kao ‘granična’ vrednost

Podela prostora atributa

Za prvu podelu, u datom primeru, izabran je atribut Hits, i vrednost 122

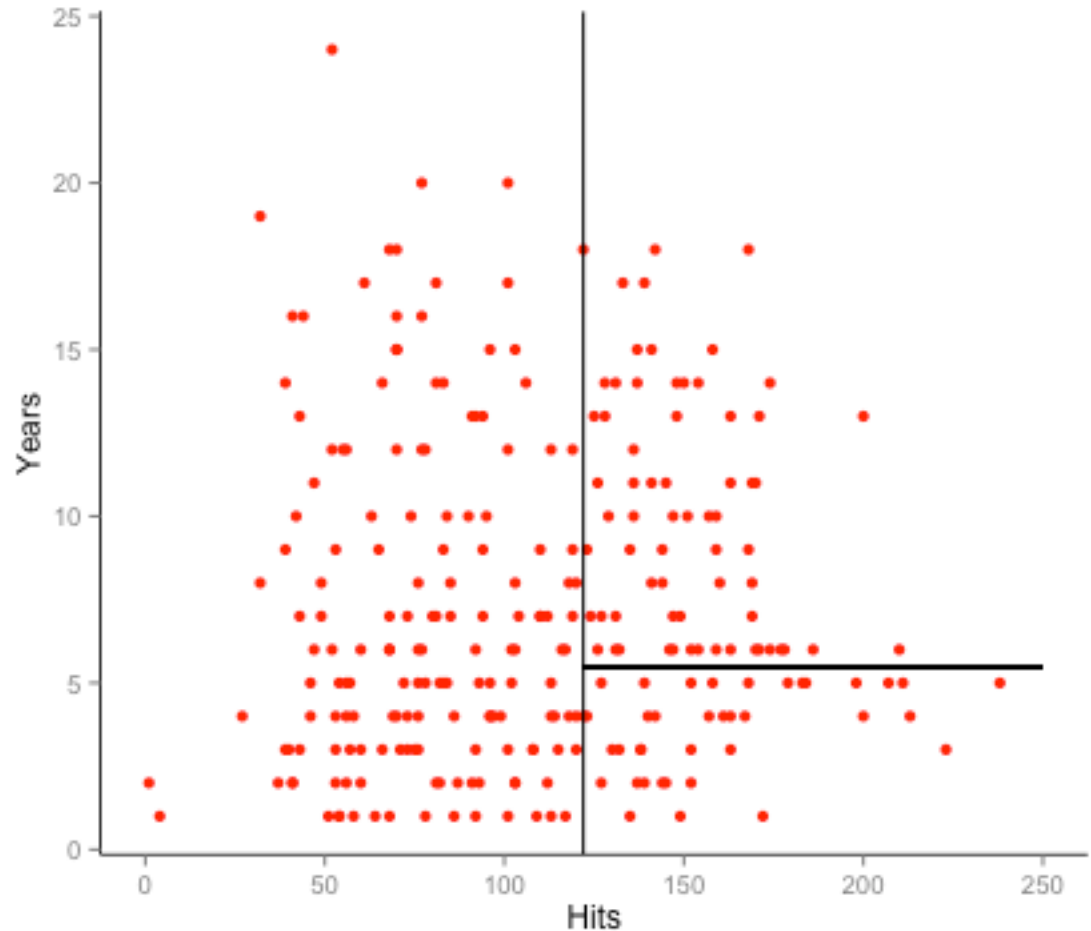

Podela prostora atributa

Prva podela: Hits = 122

Ukoliko je Hits > 122,
sledeća podela je na
atributu Years:

Years = 5.5

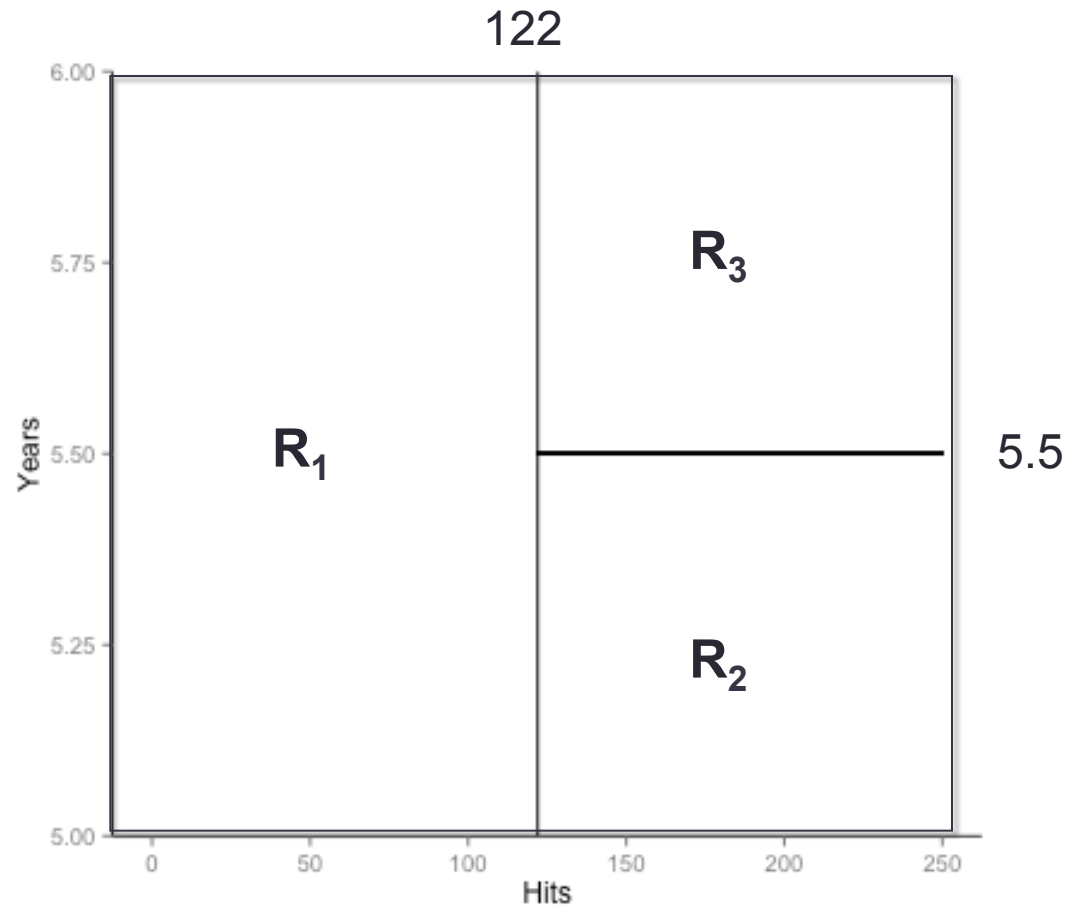
Podela prostora atributa

Prva podela:

Hits = 122

Ako je Hits > 122,
sledeća podela:

Years = 5.5

Podela prostora atributa

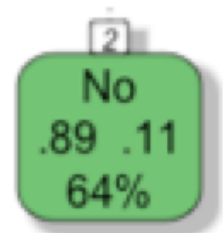
Pitanja koja se prirodno nameću:

- Kako i gde izvršiti podelu?
 - drugim rečima, kako kreiramo regione R_1, R_2, \dots, R_n ?
- Kako odrediti klasu instanci u svakom od regiona R_1, \dots, R_n ?

Kako odrediti klasu instanci u regionima $R_1 \dots R_k$?

Jednostavno, koristeći princip većinske klase (*majority class*):
svakom regionu R_j , pridružiti klasu kojoj pripada većina instanci iz skupa za trening koja je svrstana u region R_j

U datom primeru, u regionu R1, 89% instanci čine igrači koji nisu visoko plaćeni => svaki novi igrač koji bude svrstan u region R1 biće klasifikovan kao igrač koji nije vrhunski plaćen

Kako i gde izvršiti podelu?

Cilj je pronaći regione R_1, R_2, \dots, R_n tako da se minimizuje greška pri klasifikaciji - *Classification Error Rate* (CER)

CER predstavlja proporciju instanci (iz skupa za trening) u datom regionu koje ne pripadaju dominantnoj klasi tog regiona

$$CER = 1 - \max_k \hat{p}_{ik}$$

\hat{p}_{ik} je proporcija (trening) instanci u regionu i koje pripadaju klasi k

Kako i gde izvršiti podelu?

- Pristup koji se primenjuje da bi se identifikovali regioni koji minimizuju grešku pri klasifikaciji zasniva se na ***rekurzivnoj, binarnoj podeli*** (*recursive binary splitting*) prostora atributa
- Osnovne karakteristike ovog pristupa:
 - *top-down* pristup
 - *greedy* pristup

Rekurzivna, binarna podela prostora atributa

- *Top-down* pristup
 - kreće od vrha stabla, gde sve (trening) instance pripadaju jednoj (zajedničkoj) regiji, a zatim sukcesivno deli prostor atributa na regione
- *Greedy* pristup
 - pri svakom koraku, najbolja podela se određuje na osnovu stanja u tom koraku, odnosno, ne uzima se u obzir šta će biti u narednim koracima, tj koja bi to podela mogla dovesti do boljih rezultata u nekom narednom koraku

Rekurzivna, binarna podela

Algoritam razmatra svaki atribut x_j ($j=1,p$) i svaku tačku podele s_j za taj atribut, i

bira onu kombinaciju koja će podeliti prostor atributa u dva regiona $\{X|x_j > s_j\}$ i $\{X|x_j < s_j\}$ tako da se minimizuje greška klasifikacije

Kako i gde izvršiti podelu?

Osim greške pri klasifikaciji (*Classification Error Rate*), kao kriterijumi za podelu prostora atributa, često se koriste i:

- Gini index
- Cross-entropy

Gini index

- Definiše se na sledeći način:

$$G = \sum_{k=1}^K \hat{p}_{ik} (1 - \hat{p}_{ik})$$

\hat{p}_{ik} predstavlja proporciju trening instanci u regiji m koje pripadaju klasi k

- Često se opisuje kao mera ‘čistoće’ čvora (*node purity*)
 - ‘čisti’ čvorovi su oni u kojima visok procenat instanci pripada istoj klasi
 - mala vrednost za Gini indeks ukazuje na ‘čiste’ čvorove

Cross-entropy

- Definiše se na sledeći način:

$$D = - \sum_{k=1}^K \hat{p}_{ik} \log \hat{p}_{ik}$$

- Kao i Gini indeks, cross-entropy predstavlja meru 'čistoće' čvora (što je vrednost manja, to je čvor 'čistiji')

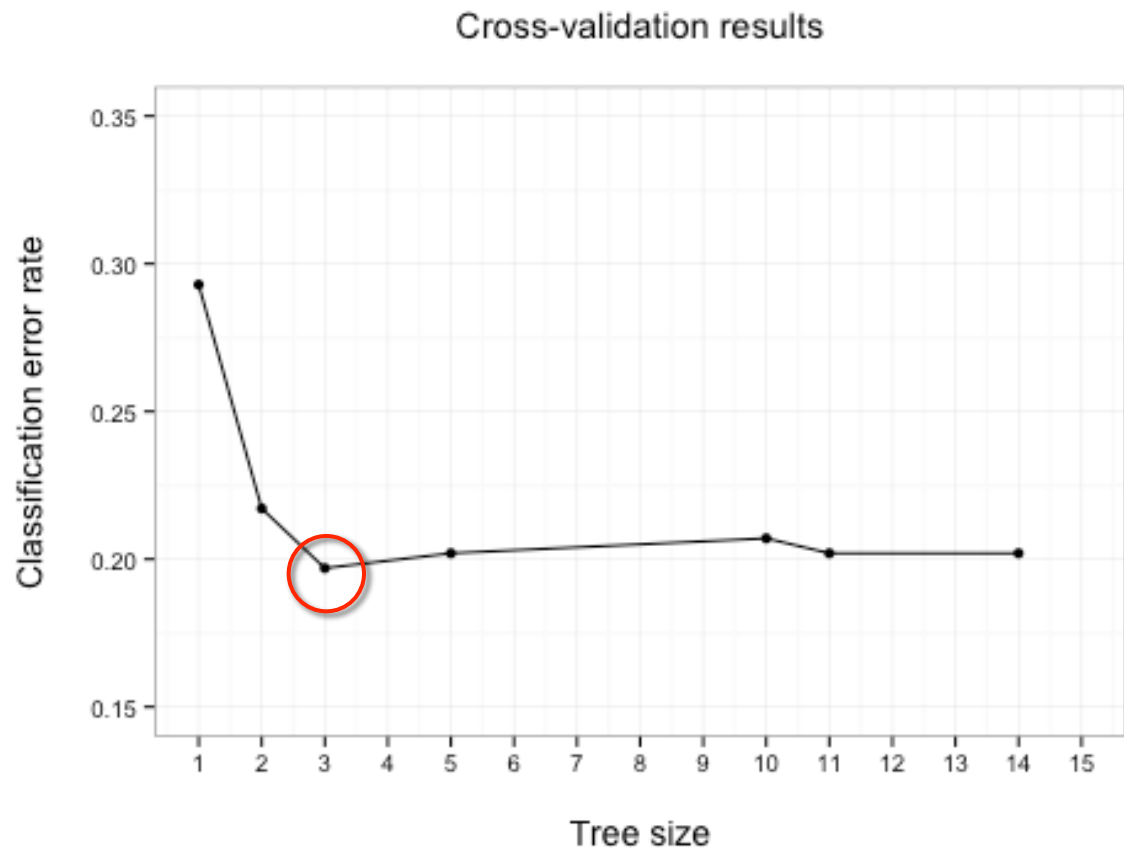
Orezivanje stabla (*Tree pruning*)

- Velika klasifikaciona stabla, tj. stabla sa velikim brojem terminalnih čvorova (listova), imaju tendenciju over-fitting-a (tj. prevelikog uklapanja sa trening podacima)
- Ovaj problem se može rešiti ‘orezivanjem’ stabla, odnosno odsecanjem nekih terminalnih čvorova
- Kako ćemo znati na koji način i u kojoj meri treba da ‘orežemo’ stablo?

Preporuka je primenom kros validacije (*cross validation*) utvrditi koje podstablo daje najmanju grešku pri klasifikaciji

Orezivanje stabla kroz kros validaciju

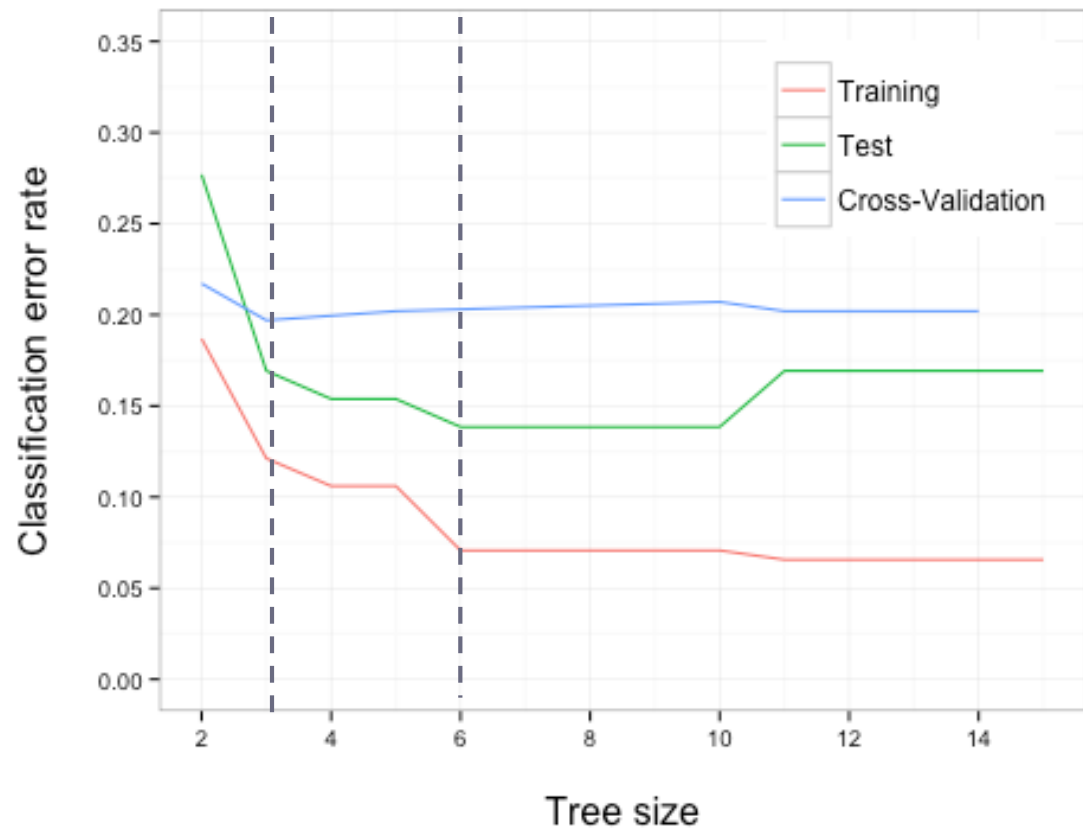
U primeru klasifikacije igrača bejzbola, kros validacija pokazuje da se najmanja greška klasifikacije postiže u slučaju stabla veličine 3 (tj. stabla sa 3 terminalna čvora)

Orezivanje stabla kroz kros validaciju

Grafikon potvrđuje da veličina stabla utvrđena kros validacijom ($n=3$), vodi smanjenju greške i na trening i na test setu, ali nešto bolji rezultat na test setu ($\Delta=0.03$) se postiže za $n=6$

To pokazuje da je kros-validacija dobar orijentir, ali ne garantuje izbor najboljeg podstabla

Prednosti i nedostaci stabala odlučivanja

- Prednosti:
 - Mogu se grafički predstaviti i jednostavno interpretirati
 - Mogu se primeniti kako na klasifikacione, tako i regresivne probleme
 - Mogu se primeniti i u slučaju da atributi imaju nedostajuće vrednosti
- Nedostaci:
 - Daju slabije rezultate (manje tačne predikcije) nego drugi pristupi nadgledanog m. učenja